

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/135/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817206194
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8817206194.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: Q. M. V., L..V., V. V. W. Ž., S. Y.. A.O. Č.. XX, proti žalovanej: H.O. P.W., S.. XX.XX.XXXX, M. W. Z.Z. Q.J. Č.. XXX, o zaplatenie sumy 870,12 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov n/Topľou zo dňa 24.05.2018 č.k. 7Csp 152/2017 - 210 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 480,02 eura. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Ďalej vyslovil, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 12 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 20.02.2014 zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb. Jej predmetom bolo zriadenie osobného účtu žalovanej. Súčasťou zmluvy boli aj Všeobecné obchodné podmienky žalobcu. V zmysle bodu 3.12 všeobecných obchodných podmienok žalobcu bolo povinnosťou žalovanej v prípade vzniku nepovoleného prečerpania toto bez zbytočného odkladu vyrovnať. Žalobca si v konaní uplatňuje nárok z titulu nepovoleného prečerpania na účte.

3. Uzatvorením zmluvy vznikol formálne absolútny obchodný vzťah, ktorý sa spravuje ustanovením § 708 a nasl. Obchodného zákonníka. Napriek skutočnosti, že zmluva o bežnom účte je absolútnym obchodno-záväzkovým právnym vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka, vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, je potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

4. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, t.j. ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú absolútne neplatné a teda nie je potrebné, aby sa ich neplatnosti spotrebiteľ dovoľával. Aj v prípade spotrebiteľských vzťahoch vzniknutých pred nadobudnutím účinnosti zákona, ktorým bol režim

spotrebiteľských zmlúv do nášho právneho poriadku transformovaný, je treba cestou výkladu práva zabezpečiť právnu ochranu i v takýchto prípadoch. To znamená, že práva dodávateľa vzniknuté na základe zmluvných podmienok, ktoré by mali podľa neskoršej právnej úpravy povahu tzv. neprijateľných, resp. neprímeraných podmienok, a ktoré by tak boli s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení ex lege neplatné, nemôžu používať právnu ochranu.

5. Na základe uzatvorenej zmluvy, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, žalobca viedol pre žalovanú účet na jej meno a v jej prospech. Z dôvodu, že žalovaná neuhradila debetný zostatok, žalobca účet uzatvoril. Žalovaná istina bola špecifikovaná ako debetný zostatok pozostávajúci z celkovej sumy debetu, ako aj z poplatkov za upozornenie v celkovej sume 30 eur a poplatku za výzvu - prečerpanie účtu vo výške 30 eur. Žalobca sa domáhal úhrady debetného zostatku na účte žalovanej a úroku za nepovolené prečerpanie účtu vo výške 28 % ročne. Debetný zostatok vo výške 330,10 eura pozostáva z vyčíslených úrokov pri výške úrokovej sadzby 28 % ročne.

6. Čo sa týka poplatkov, žalobca nepreukázal zmluvné dojednanie účastníkov o povinnosti žalovanej platiť tieto poplatky, ktoré boli vykonávané na ľarchu bežného účtu, ako aj ich výšku. Všeobecné obchodné podmienky, na ktoré zmluva odkazuje, nie sú zmluvným dojednaním strán sporu. Od spotrebiteľa totiž nie je možné požadovať poplatky, ktoré nie sú individuálne dojednané v zmluve.

7. Pokiaľ ide o poplatok za upomienky, súd poukázal na právny záver vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 126/2012. Podľa neho v spotrebiteľských veciach poplatky za upomienky umožňujú získať na úkor spotrebiteľa majetkový prospech, ktorý prevyšuje skutočné výdavky žalobcu za upomienku. Zákon za príslušenstvo pohľadávky označuje náklady na uplatnenie pohľadávky. Predpokladá teda presné výdavky. Paušálna výška poplatku za upomienku alebo výzvu bez transparentného výpočtu skutočných nákladov plne zapadá do definície neprijateľnej zmluvnej podmienky. Taktiež je potrebné dodať, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aby vyššie uvedené upomienky boli žalovanej zaslané, a preto v tejto časti ani neunesol dôkazné bremeno.

8. Pokiaľ ide o poplatky za upomienky v sume 30 eur a poplatok za výzvu v sume 30 eur, tieto žalobcovi priznané neboli. V danom prípade ide o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Ide o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno. Na základe uvedeného mal súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na poplatky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje. V tejto časti bola preto žaloba spolu s príslušenstvom zamietnutá. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Poplatky tak predstavujú iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedených poplatkov je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

9. Krajský súd v Prešove vo veci 18Co 109/2011 konštatoval, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprímeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považoval odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa.

10. Žalobca nepreukázal ani zmluvné dojednanie o povinnosti platiť úroky žalovanou vo výške 28 % ročne. Sadzobník poplatkov nemôže predstavovať riadne dojednanie účastníkov zmluvy o výške úrokov. Odkaz žalobcu v zmluve na sadzobník, resp. obchodné podmienky nie je možné považovať za dojednanie v zmysle zákonných ustanovení. Všetky zmluvné dojednania síce nemusia byť súčasťou jednej listiny, avšak ak zmluvné dojednania v spotrebiteľských zmluvách majú byť záväzné pre zmluvné

strany, musia byť výsledkom konsenzu obidvoch zmluvných strán a nepostačuje iba odkaz na listinné doklady, ktoré podľa zmluvy majú byť jej súčasťou bez toho, aby druhá zmluvná strana - spotrebiteľ prejavila vôľu byť nimi viazaná.

11. Samotná formulárová zmluva neupravuje konkrétne odplaty za služby, ani podmienky, za akých by bol spotrebiteľ povinný ich platiť. Zmluva len odkazuje na sadzobník poplatkov a obchodné podmienky. Nároky žalobcu uplatňované v konaní teda vyplývajú z obsahu všeobecných obchodných podmienok a sadzobníka, na ktoré zmluva poukazuje. Tak formulárová zmluva, ako aj všeobecné obchodné podmienky a sadzobník sú vopred predtlačené listiny vypracované žalobcom ako dodávateľom. Tieto žalovaná nemá možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, nemá možnosť individuálne vyjednať ich znenie tak, aby bolo možné uzavrieť, že na ich znení sa veriteľ a klient dohodli v rámci zmluvnej voľnosti. Nepostačuje v žalobcom pripravenej predtlačí formulárovej zmluvy konštatovať, že s obchodnými podmienkami a sadzobníkom sa klient oboznámil a sú súčasťou zmluvy.

12. Do nepodpísaných obchodných podmienok nemôže byť zahrnuté také zmluvné dojednanie, pri ktorom zákon výslovne vyžaduje písomnú formu. Podmienkou platnosti písomného právneho úkonu je totiž podpis konajúcej osoby, inak nemôže vyvolať zamýšľané právne následky. Súdna prax v týchto prípadoch zaujíma konštantné stanovisko, podľa ktorého, ak nie sú obchodné podmienky podpísané, dojednania, ktoré sú v nich obsiahnuté, ak im zákon povinne ukladá písomnú formu, sú pre absenciu tejto predpísanej formy neplatné.

13. Údaj, akým je úroková sadzba pri nepovolenom prečerpaní nemôže byť považovaný za náležite platne dojednaný za stavu, kedy nie je uvedený priamo v zmluve, ale len v sadzobníku poplatkov. V spotrebiteľských právnych vzťahoch sa uplatňuje zásada transparentnosti a poctivosti, ktorá dopadá i na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok a sadzobníka poplatkov. I v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné podmienky, sadzobník poplatkov uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie, ale aj obmedzenie obsahové. Sadzobník poplatkov nesmie slúžiť k tomu, aby do neho často v neprehľadnej, malým písmom písanej forme skryl dodávateľ popri iných dojednaniach aj podstatné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa najskôr uniknú, resp. im nebude venovať náležitú pozornosť. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Nemožno mať pochybnosti o tom, že sadzobník poplatkov koncipoval žalobca a spotrebiteľ nemohol jeho obsah ovplyvniť. V súvislosti s uvedeným sa poukázalo na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vydané dňa 19.09.2017 vo veci 17Co 65/2017.

14. Z uplatneného nároku vo výške 870,12 eura po odrátaní sumy 30 eur za upomienky, sumy 30 eur za výzvu a úroku z úveru vyčísleného v sume 330,10 eura pri sadzbe 28 % ročne, žalobcovi bola priznaná čiastka 480,02 eura. V prevyšujúcej časti prvoinštančný súd žalobu zamietol.

15. Výrok o trovách odôvodnil ustanoveniami § 251, § 255 ods. 1, ods. 2 a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

16. Proti tomuto rozsudku, a to konkrétne proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalobe žalobcu bolo v plnom rozsahu vyhovené. Ako dôvod uviedol, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V zmysle ustanovenia § 31 ods. 2 zákona o platobných službách poskytovateľ platobných služieb poskytuje platobné služby používateľovi platobných služieb na základe a) zmluvy o poskytnutí jednorazovej platobnej služby alebo b) rámcovej zmluvy.

17. V zmysle ustanovenia § 31 ods. 4 tohto právneho predpisu, sú neoddeliteľnou súčasťou rámcovej zmluvy obchodné podmienky o poskytovaní platobných služieb. Podľa ustanovenia § 31 ods. 5 písm. d) tohto právneho predpisu, rámcová zmluva obsahuje okrem iného informácie o poplatkoch a úrokoch. Ako vyplýva z týchto ustanovení, zákon o platobných službách výslovne nestanovuje, že poplatky za poskytovanie platobných služieb musia byť individuálne dojednané. Podľa rozsudku Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15 zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument. Ako vyplýva z úvodných ustanovení zmluvy, zmluva bola uzatvorená v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka upravujúcimi zmluvu o bežnom účte (§ 708 a nasl. Obchodného zákonníka). V zmysle § 710 Obchodného zákonníka, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti

strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.). V zmysle § 711 ods. 1 Obchodného zákonníka, za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte. Nepovolené prečerpanie je prekročením v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. a ustanovenie bodu 3.12 všeobecných obchodných podmienok žalobcu iba reflektuje ustanovenia relevantných právnych predpisov upravujúcich vedenie bežného účtu bankou a vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy o bežnom účte. S oprávnením banky požadovať úroky za prečerpanie účtu počíta Obchodný zákonník, ako aj zákon č. 129/2010 Z.z. v ustanovení § 18 ods. 1.

18. Odvolací súd v zmysle ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

19. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

20. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné poukázať na ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ukladajúce konkrétne povinnosti žalobcovi ako poskytovateľovi služby. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak súd určí niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

21. V prejednáwanej veci, ako to vyplýva z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu zo dňa 09.06.2017 (č.l. 1 a 2 spisu), z obsahu podania žalobcu zo dňa 22.01.2018 (č.l. 91 a 92 spisu) a z obsahu odvolania žalobcu zo dňa 26.06.2018 (č.l. 218 a 219 spisu) žalobca svoj nárok na úhradu dlžnej sumy vzniknutej z nepovoleného prečerpania bežného účtu odôvodnil bodom 3.12 všeobecných obchodných podmienok. Zmluvná podmienka uvedená v bode 3.12 všeobecných obchodných podmienok Prima banky, a.s. v znení: „Pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ bola rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 11.5.2017 č.k. 9Csp/170/2016-63 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.12.2017 č.k. 7Co 99/2017-81 určená za neplatnú pre svoju neprijateľnosť. Rovnako vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C 113/2015 bolo právoplatne rozhodnuté o určení neprijateľnosti a zároveň neplatnosti zmluvnej podmienky uvedenej vo všeobecných obchodných podmienkach žalobcu s rovnakým obsahom, ako v prejednávanom spore. V týchto iných konaniach sa taktiež právoplatne rozhodlo o zamietnutí žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie úroku vo výške 28 % ročne pri nepovolenom prečerpaní a poplatkov s poukazom na ich neprijateľnosť.

22. Ak Občiansky zákonník v ust. § 53a ods. 1 ukladá dodávateľovi povinnosť zdržať sa používania konkrétnej podmienky, ktorá bola vyhlásená za neplatnú pre jej neprijateľnosť, alebo ak z takejto podmienky dodávateľovi nebolo priznané plnenie, dodávateľ nie je oprávnený domáhať sa, a to ani v súdnom konaní, plnenia vyplývajúceho z neprijateľných podmienok voči všetkým spotrebiteľom. Zákonnému pojmu zdržať sa používania bez akýchkoľvek pochybností zodpovedá povinnosť dodávateľa neuplatňovať si plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok.

23. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovanej v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

25. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).